

PRASIDĖJĘS ERKIŲ SEZONAS: KĄ REIKIA ŽINOTI?

Atgimstant gamtai, iš žiemos miego pabunda ir pavojingas ligas platinantys voragyviai – erkės. Jos būna aktyvios, kai vidutinė paros temperatūra siekia 5–7 °C laipsnius šilumos.

Erkinis encefalitas yra centrinės nervų sistemos liga, kurią sukelia erkinio encefalito virusas. Žmogus pirmuosius ligos simptomus dažniausiai pajaučia po 7–14 d., bet gali pasireikšti ir vėliau. Ligos požymiai panašūs į gripo: pakilusi temperatūra, galvos ir raumenų skausmai, silpnumas, šaltkrėtis, pykinimas, kartais viduriavimas. Šiai ligai būdingi liekamieji reiškiniai, dėl kurių ilgam sutrinka žmogaus darbingumas, gali atsirasti neįgalumas. Be to, erkinio encefalitu galima užsikrėsti geriant nevirintą karvių ir ožkų pieną.

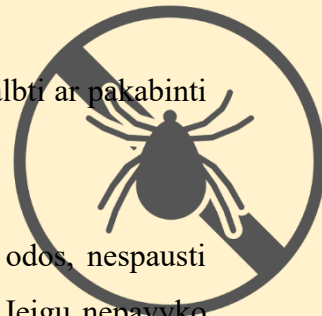
Laimo ligos atveju erkės įkandimo vietoje po 1–4 savaičių atsiranda raudona dėmė, galinti keisti savo formą ir dydį. Šios ligos atveju pacientai skundžiasi sąnarių ir raumenų skausmu, gali būti pažeidžiama centrinė nervų sistema, atsirasti miego sutrikimai, atminties susilpnėjimas, galvos svaigimas ir kt. Laimo ligai gydyti būtini antibiotikai. Juos reikia vartoti taip, kaip paskiria gydytojas. Tinkamai gydydamiesi, pasveiksta 98 proc. ligonių. Jei pacientai nesigydo, nevartoja antibiotikų tiek dienu, kiek nurodyta, Laimo ligos simptomai praeina, bet vėliau atsiranda įvairių nervų sistemos, sąnarių pažeidimų.

Skiepytis nuo erkinio encefalito galima, imunitetas susidaro ne iš karto, bet po visų 3 skiepų dozių. Antra dozė įskiepijama po 1-3 mėnesių, o trečioji – po 9-12 mėnesių po pirmosios dozės. Taigi, imunitetas nuo šios ligos susidarys tik po metų po skiepijimosi visus metus. Vėliau derėtų nepamiršti imunitetą sustiprinti – priklausomai nuo amžiaus, pakartotinai įskiepijant vieną erkinio encefalito vakcinos dozę kas 3–5 metus. Erkinio encefalito vakcinomis galima skiepyti vyresnius nei vienerių metų amžiaus vaikus ir suaugusiuosius.

Poilsis gamtoje: kaip elgtis?

Būnant gamtoje reikėtų vengti pamiškių ir aukštų žolių pievų, o jei tai neišvengiama, reikėtų apsivilkti šviesiais drabužiais ilgomis rankovėmis, kurių rankogaliai gerai priglustų prie riešo, kelnių apačia taip pat turėtų būti gerai prigludusi prie kūno. Galvą patartina apsirišti skarele arba užsidėti gerai priglundančią kepurę, gobtuvą. Drabužius geriausia apdoroti cheminiais repelentais, skirtais atbaidyti erkes. Grįžus būtina nedelsiant apžiūrėti visą kūną, ypač paausius, kaklą, pažastis, kirkšnį, kojų ar rankų linkius, kadangi erkės dažniausiai įsisiurbia šiose vietose. Taip pat patartina

nusiprausti po dušu ir persirengti kitais rūbais, o vilkėtus drabužius iš karto išskalbti ar pakabinti saulėje vietoje, nes sausame ore erkės išgyvena trumpai.

Ką daryti, jei įsisiurbė erkė?

Įsisiurbusią erkę reikia ištraukti kaip galima greičiau, suimti kuo arčiau odos, nespausti kūnelio, nesukioti ir prieš tai netepti riebalais ir staigiu judesiu traukti į viršų. Jeigu nepavyko visiškai pašalinti erkės ir liko galvutė, nieko daryti nereikia, organizmas ją pašalins pats kaip svetimkūnį. Po erkės ištraukimo, įsisiurbimo vietą rekomenduojama nuplauti vandeniu ir muilu arba dezinfekuoti.

Kokius tyrimus reikia daryti po erkės įkandimo?

Tuoj po erkės įkandimo tyrimų daryti nereikia, nes tyrimai informatyvūs bus tik po 3-4 savaičių. Ir po 3-4 savaičių tyrimai bus atlikti tik tuo atveju, jei gydytojas įtars, kad vaikas užsikrėtė kuria nors liga.

**JEI PASTEBĖSITE ODOS POKYČIUS ERKĖS ĮKANDIMO VIETOJE – BŪTINAI
KREIPKITĖS Į GYDYTOJĄ.**

*Parengė visuomenės sveikatos specialistė Aurelija Mickutė remiantis www.ulac.lt
medžiaga. Tel.: 8 672 90424, el. paštas: aurelija.mickute@sveikatos-biuras.lt*

SVEIKAS SAULĖS MIESTAS